

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CUMHURİYETİMİZ

100
YAŞINDA

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TÜRKİYE)

ENFLASYON DÜZELTMESİ

2024 YILI UYGULAMASINDA ÖZELLİK ARZ EDEN HUSUSLAR

Bu eğitim materyali TÜRMOB - SÜRGEN mülkiyetinde olup; dağıtılması ve TÜRMOB - SÜRGEN dışı eğitimlerde kullanılması yasaktır.

12.02.2025

TÜRMOB SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞTİRME EĞİTİM MERKEZİ

GÜNDEM:

- Yasal Düzenleme
- Katsayılar
- 2024 Yılı Uygulaması ile İlgili Özellikleri
- Düzeltmenin Vergi Matrahına Etkisi
- Özelgeler

Geçici Madde 33 (7352 sayılı kanunun 1 inci maddesiyle eklenen geçici madde; Yürürlük: 29.01.2022)

Geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere ...(*) ve 2022 hesap dönemleri (kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2022 ve 2023 yılında biten hesap dönemleri itibarıyla) ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tablolar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz.

Mükerrer 298 inci maddenin (Ç) fıkrası uygulaması açısından, birinci fıkrada enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilen dönemler enflasyon düzeltmesi şartlarının gerçekleşmediği dönem olarak değerlendirilir.

31/12/2023 tarihli mali tablolar, enflasyon düzeltmesi şartlarının oluşup oluşmadığına bakılmaksızın enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Yapılan enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı geçmiş yıllar kâr/zararı hesabında gösterilir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı zarar olarak kabul edilmez.

(*) Anayasa Mahkemesinin 30/11/2023 tarihli ve E.: 2023/105; K.: 2023/208 sayılı Kararı ile bu fıkrada yer alan "...2021..." ibaresi iptal edilmiştir.

Geçici Madde 33 (7491-7529 sayılı kanunlarla eklenen fıkralar)

- Bankalar,
- Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki şirketler,
- Ödeme ve elektronik para kuruluşları,
- Yetkili döviz müesseseleri,
- Varlık yönetim şirketleri,
- Sermaye piyasası kurumları
- Sigorta ve reasürans şirketleri,
- Emeklilik şirketleri,
- Tasfiye ve iflas hallerindeki şirketler,
- iktisadi devlet teşekkülleri
- Kamu iktisadi kuruluşları

tarafından geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 ve 2025 hesap dönemlerinde yapılan **enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar farkı, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.**

Geçici Madde 33 (7529 sayılı kanunun 12 nci maddesiyle eklenen cümleler; Yürürlük: 1/1/2024 tarihinden, özel hesap dönemi tayin edilen mükellefler için 2024 yılında başlayan hesap döneminden geçerli olmak üzere 30.10.2024)

- Tasfiye halindeki şirketler açısından kurumların tasfiyeye girmesine ilişkin **genel kurul kararının tescil edildiği tarihin içinde bulunduğu** hesap döneminden,
- İflas halindeki şirketler açısından ise **iflasın açıldığı tarihin içinde bulunduğu** hesap döneminden **itibaren uygulanır.**

Bu tarihten önce geçici vergi dönemlerine ilişkin yapılmış olan enflasyon düzeltmesine yönelik geriye dönük herhangi bir düzeltme yapılmaz.

Tasfiyeden vazgeçilmesi ya da iflasın kaldırılması durumunda, **tasfiyeden vazgeçilen tarihin veya iflasın kaldırılmasına ilişkin mahkeme karar tarihinin içinde bulunduğu** geçici vergi döneminden itibaren **enflasyon düzeltmesi uygulanır.**

Tasfiyeden vazgeçilmesi veya iflasın kaldırılması hallerinde, bu fıkra uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar **tasfiyeden vazgeçildiği veya iflasın kaldırıldığı dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.**

Taşıma Katsayısı

- Taşıma; malî tablolardaki parasal ve parasal olmayan tutarların, taşıma katsayısı kullanılarak ilgili dönemin sonundaki yeni değerlerinin hesaplanması işlemi,
- Taşıma katsayısı; malî tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin, bir önceki dönemin sonundaki (yıl içinde işe başlayanlarda, işe başlanılan aya ilişkin) fiyat endeksine bölünmesiyle elde edilen katsayı,

Düzeltilme Katsayısı

- Düzeltilme katsayısı; malî tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin, düzeltmeye esas alınan tarihi içeren aya ait fiyat endeksine bölünmesiyle elde edilen katsayı,
- Ortalama düzeltilme katsayısı; malî tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin, bu endeks ile bir önceki dönemin sonundaki fiyat endeksi toplamının ikiye bölünmesi sonucu bulunan endekse bölünmesiyle elde edilen katsayı,

Örnek: hesap döneminin takvim yılı olması durumunda, 31/12/2023 tarihli düzeltilmiş bilançoda bulunmayan ancak **16/3/2024 tarihinde yasal deftere kaydedilen parasal olmayan kıymet** mahiyetindeki makinenin **31/12/2024 tarihli bilançonun** düzeltilmesinde kullanılacak düzeltilme katsayısı, bilançonun ait olduğu aya (Aralık 2024) ilişkin Yİ-ÜFE'nin, makinenin deftere kaydedildiği aya (Mart 2024) ilişkin Yİ-ÜFE'ye bölünmesiyle elde edilen katsayı olacaktır.

KATSAYILAR II

	Düzeltilme Katsayısı (Son düzeltilen dönem Aralık 2023)	Düzeltilme Katsayısı (Son düzeltilen dönem Eylül 2024)
Aralık 2023 (taşımaya katsayısı)	1,28525	
Ocak 2024	1,23420	
Şubat 2024	1,18974	
Mart 2024	1,15179	
Nisan 2024	1,11173	
Mayıs 2024	1,09039	
Haziran 2024	1,07558	
Temmuz 2024	1,05510	
Ağustos 2024	1,03767	
Eylül 2024 (taşımaya katsayısı)	1,02368	1,02368
Ekim 2024	1,01063	1,01063
Kasım 2024	1,00404	1,00404
Aralık 2024	1,00000	1,00000

TOPLULAŖTIRILMIŖ YÖNTEMLER I

BASİT ORTALAMA YÖNTEMİ

Bu yöntemde Dönem Ortalama Düzeltme Katsayısı ile stoklar düzeltilir.

Dönem Ortalama Düzeltme Katsayısı	=	Mali tablonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE
		(Mali tablonun ait olduğu aya ait Yİ-ÜFE + Enflasyon düzeltmesinin uygulandığı en son geçici vergi döneminin sonundaki Yİ-ÜFE) / 2

Geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi **yapmış** olanlar için **1,01170**

Geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi **yapmamış** olanlar için **1,12482**

TOPLULAŞTIRILMIŞ YÖNTEMLER II

HAREKETLİ AĞIRLIKLİ ORTALAMA YÖNTEMİ

Bu yöntemde Hareketli Ağırlıklı Ortalama Düzeltme Katsayısı ile stoklar düzeltilir.

Bu hesaplamada **amortisman ve reel finansman giderleri, endekslenmeden dikkate alınır.**

Hareketli Ağırlıklı Ortalama Düzeltme Katsayısı	=	Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulmuş Dönem Başı Stokun İlgili Dönemin Sonuna Taşınmış Değeri	+	Dönem İçi Alış ve Giderlerin Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulmuş Değerleri
		Dönem Başı Stok	+	Dönem İçi Alış ve Giderler

- ✓ H.A.O.Y kullanarak düzeltme işlemini gerçekleştirecek olan mükellefler, **diledikleri takdirde defteri kebir hesabı bazında** da anılan düzeltme işlemini gerçekleştirebilirler.
- ✓ Toplulaştırmış yöntem tercih edilmesi halinde, **tercih edilen yöntemden 3 yıl boyunca dönülemez.**

YILLARA SARI İNŞAAT ONARIM MONTAJ İŞLERİ I

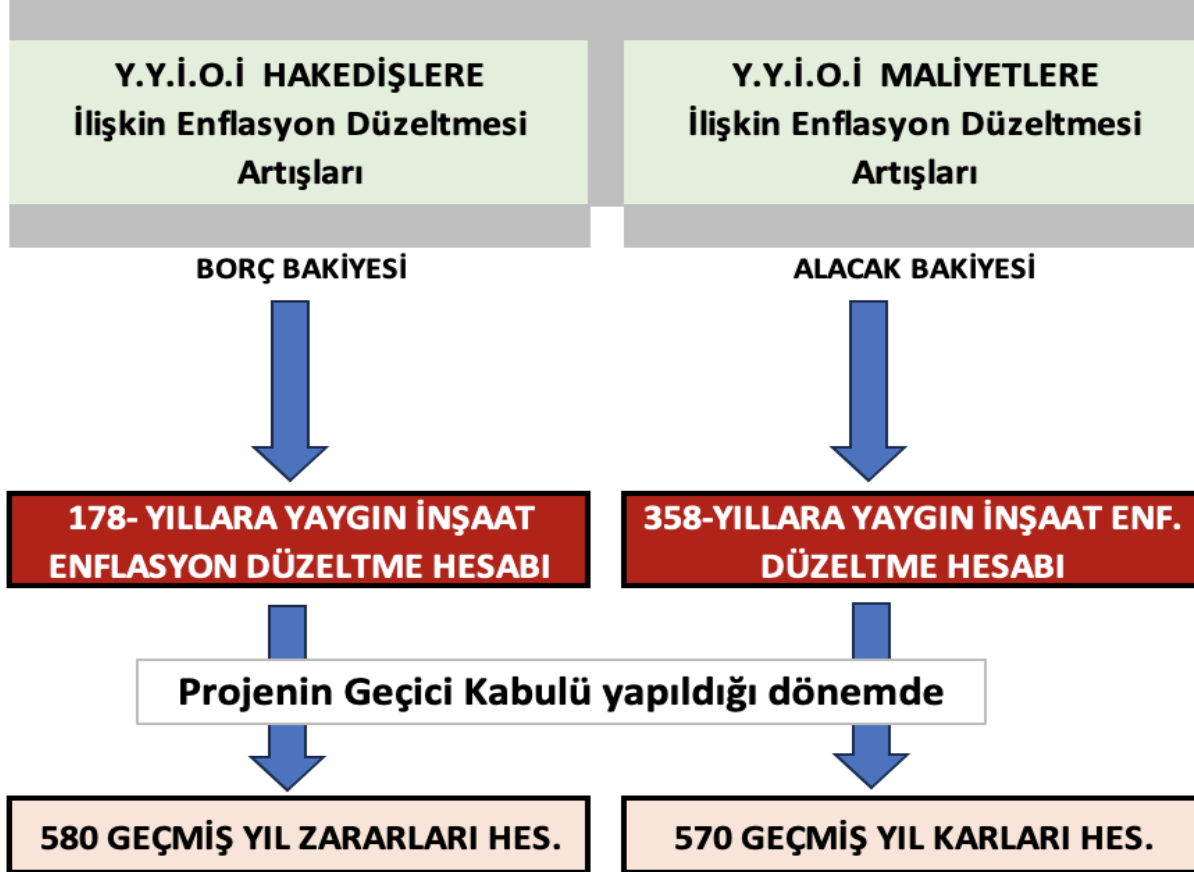

- ✓ 2023 hesap dönemi sonuna kadar geçen süreye isabet eden kazanç, düzeltme öncesi hükümlere,
- ✓ 2024 ve sonraki dönemlere isabet eden kazanç düzeltilmiş değerlere göre tespit edilecek ve bunların toplanması suretiyle oluşan kazanç tutarı beyan edilecektir.
- ✓ **ROFM hesaplanmaz**
- ✓ 2023 hesap dönemi sonundan önce başlayan işlerde mali kar veya zarar tutarının tespitinde enflasyon farkları dikkate alınmayacak.
- ✓ Ticari kardan mali kara geçerken gider ve maliyetler KKEG, gelirler ise indirim olarak gösterilmek suretiyle düzeltme öncesi hükümlere göre kazancın hesaplanması gerekmektedir

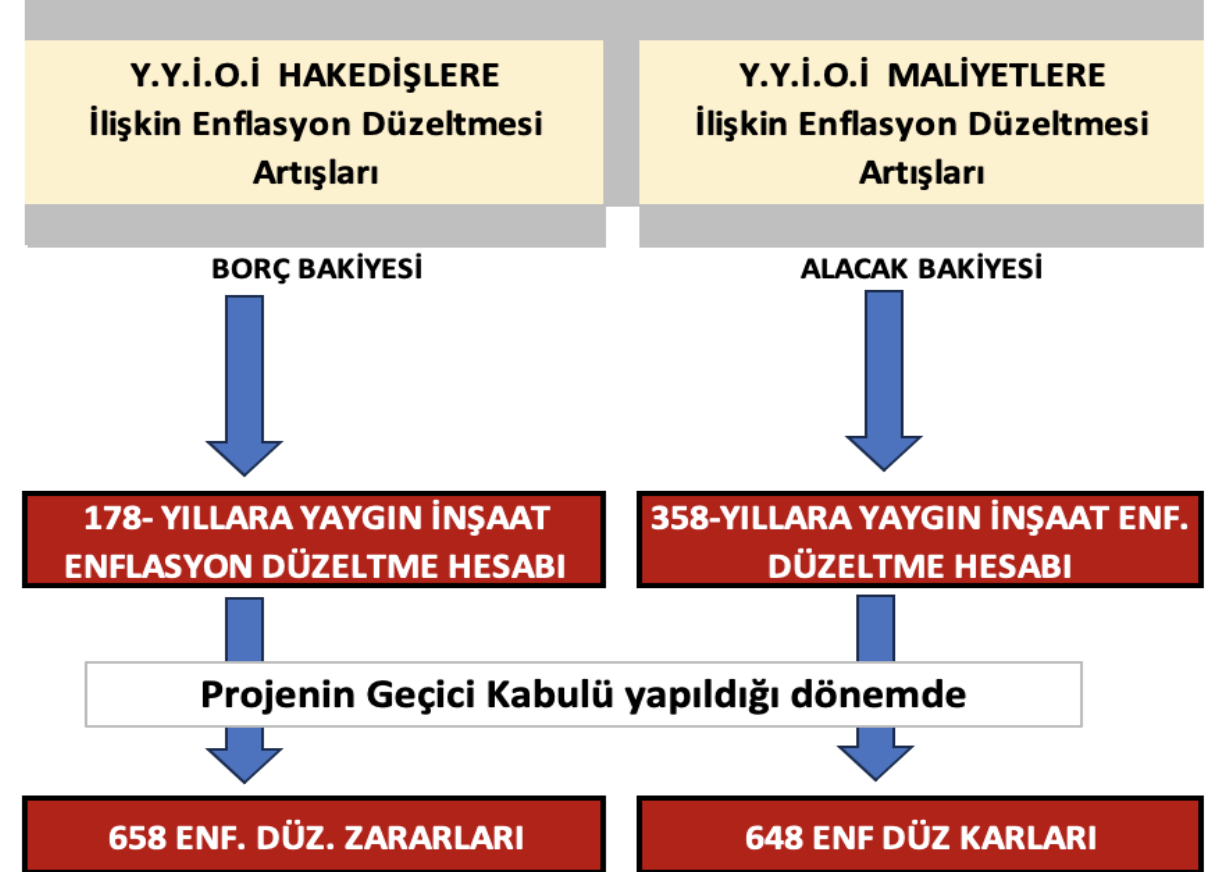
YILLARA SARI İNŞAAT ONARIM MONTAJ İŞLERİ II

697 YILARA YAY. İNŞ ENF. DÜZ. HESABI (2023 Yılı)

697 YILARA YAY. İNŞ ENF. DÜZ. HESABI (2024 Yılı)

258. YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR

İşletmede, yapımı süren ve tamamlandığında ilgili **maddi duran varlık hesabına aktarılacak** olan, her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerle ilgili harcamaların izlendiği hesaptır.

İşleyişi :

Yapılmakta olan yatırım projelerine direkt ve endirekt şekilde gelen harcamalar bu hesaba borç: tamamlanan yatırım bedelleri ilgili **maddi duran varlık hesabına borç kaydedilerek**, bu hesaba alacak kaydedilir.

31/12/2023 Tarihi İtibarıyla Devam Eden Yatırımlara İlişkin Düzeltme İşlemleri,

- ✓ **Geçmiş her ay sonu itibarıyla kesinleşmiş harcama tutarlarının (ROFM var ise düşülecek)**

İlgili Aktif Hesabına 1/1/2024 Tarihinden Önce Aktarılmış Bulunan Yatırımlara İlişkin Düzeltme İşlemleri iki aşamada gerçekleştirilecektir,

- ✓ **1.aşama;** her bir aya ilişkin yatırım harcaması, harcamanın gerçekleştiği ay sonu itibarıyla aktifleştirme tarihine kadar,
- ✓ **2. aşama;** aktifleştirilen bedel kül halinde aktifleştirme tarihinden 2023 hesap dönemi sonuna kadar düzeltilecektir.

VUK kapsamındaki **muhasebe standartları uyarınca** yapılmakta olan yatırımlar hesabında takip edilen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sonucunda oluşan ve bu hesabın alt hesabında izlenen düzeltme farkları,

- Bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir
- Dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz.
- Özel fon hesabında bulunan bu tutarlar, **yatırımın tamamlanarak ilgili iktisadi kıymetin aktifleştirilmesi gereken dönem** ile bu dönemi takip eden dört hesap dönemi içerisinde **eşit taksitler halinde** dönem kazancının tespitinde dikkate alınır.
- Özel fon hesabında izlenen ve dönem kazancının tespitinde dikkate alınmayan tutarlar, her yıl yeniden değerlendirilerek artırılır.

- Fon Hesabında izlenen tutarlara ayrıca enflasyon düzeltmesi uygulanmaz.

Yatırım döneminde veya iktisadi kıymetin aktifleştirilmesinden sonra işin bırakılması veya özel fon hesabında izlenen söz konusu tutarların **bir kısmının veya tamamının başka bir hesaba nakledilmesi ya da işletmeden çekilmesi hallerinde**, bu bent uyarınca dönem kazancında dikkate alınmayan tutarlar;

- işin bırakıldığı veya özel fon hesabının kısmen veya tamamen VUK Mük. 298/A-10. bent hükümlerine aykırı şekilde **kullanıldığı dönemin kurum kazancının tespitinde** dikkate alınır.

SERMAYENİN DÜZELTİLMESİ I

- 2024 ve sonraki yıllarda «500- SERMAYE» hesabının değerlemesinde «ÖDENMİŞ SERMAYE» nin değerlendirilmesi gerekmektedir.
- 2023 yılında «ÖDENMİŞ SERMAYE» nin değerlendirilmesi sonucunda «Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları» oluşmuş olan işlemlerde;
- 2024 yılında «ÖDENMİŞ SERMAYE» nin değerlendirilmesi sonucunda oluşan olumlu fark için 503/502 hesap mahsuplaşması yapılmalıdır.

YEDEK AKÇELER

- 2024 hesap dönemine ait bilançoların düzeltilmesi sırasında, 2024 hesap dönemi başından itibaren ayrılmış olan yedek akçelerin düzeltmeye esas tarihi olarak, yedek akçe olarak ayrılmış olan tutarın ait olduğu hesap dönemi sonundaki ay dikkate alınacaktır.
- Buna göre, hesap dönemi takvim yılı olanlarda 1/1/2024 tarihinden sonraki dönemlere ait bilançoların düzeltilmesi sırasında, 2024 yılı içerisinde ayrılan yedek akçelerin düzeltmeye esas tarihi **2023 yılının Aralık** ayı olacaktır.

- Enflasyon Düzeltmesi »BİLANÇO KALEMLERİ» üzerinde düzetme işlemidir.
- KKEG esas itibari ile «GELİR TABLOSU» hesapları ile ilgilidir.
- **Dikkat edilmesi gereken ise;**

Parasal olmayan hesabın, kısmen veya tamamen ticari kazancın tespitinde KKEG olarak dikkate alınıyorsa, düzeltme işlemine göre gider kaydedilen tutar da KKEG olarak düzeltilmiş değeriyle matrahın tespitinde dikkate alınacaktır.

Örneğin; Binek Otomobil Amortismanları

KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER II

- ✓ Trafik para cezası,
- ✓ Binek otomobillerin akaryakıt gibi harcamalarının gider olarak dikkate alınamayan kısmı,
- ✓ Gider olarak dikkate alınamayan MTV ödemeleri gibi harcamalar,

Enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacağından, beyannamede mevcut tutarları üzerinden KKEG olarak dikkate alınacaktır.

- ✓ Fazladan ayrılmış amortisman tutarları gibi giderler, enflasyon düzeltmesine tabi tutulacağından, **beyannamede düzeltilmiş tutarları üzerinden** KKEG olarak dikkate alınacaktır.
- ✓ 2024 yılı bilançosunun düzeltilmesi neticesinde birikmiş amortismanlar hesabında oluşan farkların söz konusu tutarlara isabet eden kısmının da KKEG olarak beyannamede dikkate alınması gerekecektir.

- **01.01.2024 tarihinden sonraki geçici vergi dönemleri de dahil olmak üzere 2024 yıl sonu için finansman gider kısıtlaması hesaplaması yapılırken enflasyon düzeltmesi yapılmış bilançolar dikkate alınmalıdır.**

Örneğin; 2024 yılı için enflasyon düzeltmesi yapılmış bilanço (31.12.2024) dikkate alınarak FGK hesaplanmalıdır.

- **2024 yılı içerisinde kurumların örtülü sermaye hesaplamaları yaparken dikkate alacakları bilanço enflasyon düzeltmesi yapılmış 01.01.2024 tarihli dönem başı bilançosudur.**

- **Depozito ve teminat hesabı kapatıldığında gelir ve gider hesaplarına aktarılacak enflasyon düzeltmesi farklarından 2023 hesap dönemine isabet eden kısımları ilgili dönem beyannamesinde vergi matrahı hesabında duruma göre KKEG veya diğer indirimler kısmında gösterilecektir.**
- **Gelecek Dönemlere Ait Giderler hesaplarının 2023 hesap döneminden gelen düzeltme farkları 2024 ve takip eden dönemlerde gider olarak dikkate alınmayacak, beyannamede kanunen kabul edilmeyen giderler kısmında gösterilecektir.**
- **Gelecek Dönemlere Ait Gelirler hesaplarının 2023 hesap döneminden gelen düzeltme farkları 2024 ve takip eden dönemlerde gelir olarak dikkate alınmayacak, beyannamede diğer indirimler kısmında gösterilerek vergi matrahını etkilemeyecektir.**

- ✓ Stoklar, - Arsa ve Araziler
- ✓ İştirakler
- ✓ Hisse Senetleri

- Satış bedelinin **2023** hesap dönemi sonuna ait düzeltme öncesi değerden düşük olması halinde, **düzeltilme öncesi değerle düzeltilmiş değer arasındaki tutarın tamamı,**
- Satış bedelinin **2023** hesap dönemi sonuna ait düzeltme öncesi değer üstünde ancak **2023** hesap dönemi sonuna ait düzeltilmiş değer altında olması halinde ise **satış bedeli ile düzeltilmiş değer arasındaki tutar;**

gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

- **Tebliğde «Vergiden istisna edilmiş olan kazançlarını ise bu kazançların belirlenmesine esas bilançoların düzeltilmesi sonucu oluşan farkları da içerecek şekilde belirlenen tutarlarıyla dikkate alacaklar» ifadesi bulunmaktadır.**

Örneğin; Serbest Bölgeler, Teknokentler, TUGS, Özel Eğitim K. Kazançları gibi,

- **Bu tür istisnalara ait parasal olmayan kalemlerin enflasyon düzeltmesine sonucu oluşan enflasyon farklarının istisna kazanç ile ilişkilendirilmek suretiyle, istisnanın düzeltilmiş değerine ulaşılmalıdır.**

Kazancı vergiden istisna edilen faaliyetlerinin yanında, vergiye tabi kazançla ilişkin faaliyetleri de bulunan mükellefler, **uygun bir dağıtım anahtarı** kullanarak enflasyon düzeltmesi sonucunda oluşan kar ya da zararların **istisna kazançlara tekabül eden kısmını** tespit edeceklerdir.

Bu tespit sonrası istisna kazançlara isabet eden enflasyon düzeltmesi karları vergiye tabi matrahın tespitinde dikkate alınmayacakken, Kurumlar Vergisi Kanununun 5/3 maddesi kapsamında istisna faaliyetlere tekabül eden enflasyon düzeltmesi zararları da kazancın tespitinde gider konusu yapılamayacaktır.

Sirkülerde verilen her iki örnekte de dağıtım anahtarı olarak hasılat tutarları esas alınmıştır.

Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecek harcamaların fiilen yapılmış olmasının gerektiği, dolayısıyla, "**263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri**" hesabında aktifleştirilen harcamaların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasından kaynaklı fark tutarlarının, Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesinin mümkün olmadığı açıklanmıştır.

Kazançlarının bir kısmı Kurumlar Vergisi Kanununun 32. maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisi oranına esas teşkil eden faaliyetlerden oluşmakla birlikte, indirimli oran uygulanmayan faaliyetleri de bulunan mükellefler, maliyet, hasılat gibi unsurları dikkate almak suretiyle **uygun bir dağıtım anahtarı** kullanarak enflasyon düzeltmesi sonrası oluşan kar ya da zararlarına uygulayacakları kurumlar vergisi oranlarını tespit edeceklerdir.

2023 Yılı sonu itibari ile bilançoda görülen geçmiş yıl zararlarının enflasyon düzeltmesi neticesinde, enflasyon düzeltme hesapları içerisine alınmış olması **»İNDİRİLEBİLİR MALİ ZARARI»** beyanname üzerinde indirmenize engel değildir.

Sermaye azaltımı işlemlerinde 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 32/B maddesi

1. KV. ve kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin (Yeniden değerlendirme değer artış fonları, enflasyon düzeltmesi farklarından sermayeye ilave olan kalemler)
2. Sadece kâr dağıtımına veya ana merkeze aktarılan tutara bağlı vergi kesintisine tabi tutulacak öz sermaye kalemlerinin (Kar yedeklerinden vb. sermayeye ilave olan kalemler)
3. Nakit olarak sermayeye ilave edilen kalemler

YENİLEME FONLARI

- ✓ Sabit kıymet yenilme fonu hesabı enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak,
 - ✓ 2023 yılı düzeltmesi, dönem vergi matrahını etkisi yok,
 - ✓ 2024 yılı ve sonraki düzeltmeler, dönem vergi matrahına etkisi var,
- ✓ Bu fon daha sonraki yıllarda kapatılmasında fon hesabı 2023 yılı düzeltmesine ilişkin bir tutar içermesi halinde bu tutara isabet eden kısım beyanname üzerinde indirim yapılması gerekir,
- ✓ Yeni alınan sabit kıymetlere ait amortismanların fonun düzeltilmiş tutarından mahsup edilebilir,

Parasal olmayan pasif kalemler arasında yer alan “**avans ve depozitolar, hak edişler ve sabit kıymet yenileme fonu gibi hesaplar**” hariç; Pasif kalemlere ait enflasyon fark hesapları, herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledildiği veya işletmeden çekildiği takdirde:

- ✓ Bu işlemlerin yapıldığı **dönemin kazancı ile ilişkilendirilmeksizin**, işletmeden çekildiği dönem vergiye tabi tutulur.
- ✓ Ancak, **öz sermaye kalemlerine ait enflasyon farkları, düzeltme sonucu oluşan geçmiş yıl zararlarına mahsup edilebilir** veya kurumlar vergisi mükelleflerince sermayeye ilave edilebilir; bu işlemler kar dağıtımı sayılmaz.

2023 YILI DÜZELTME SONUCU OLUŞAN KAR/ZARAR

- ✓ 2023 Yılı Düzeltme sonucunda oluşan kar / zarar, Geçmiş Yıllar Kar / Zarar, hesabının alt kırılımında izlenmeye devam edecektir. Takip eden dönemlerde bu tutar enflasyon düzeltmesine tabi tutulacaktır.
- ✓ Düzeltme öncesi zarar, düzeltme sonrası kar oluşursa, bu karın başka hesaba aktarılır veya işletmeden çekilirse bu işlemlerin yapıldığı **dönemlerin kazancıyla ilişkilendirilmeksizin** Kurumlar Vergisine tabi olacak ve stopaj kesintisi yapılacaktır.

2024 YILI DÜZELTME SONUCU OLUŞAN KAR/ZARAR

- ✓ 2024 Yılı Düzeltme işlemleri sonucunda 698-Enflasyon Düzeltmesi hesabında biriken tutar Alacak kalanı verirse 648- Enflasyon Düzeltmesi Karları hesabına, Borç Kalanı verirse 658-Enflasyon Düzeltmesi Zararları Hesabında izlenecektir. Böylece dönem sonunda 690 hesabı kapanışına giderek dönemin karını veya zararını etkileyecektir.

698	
	XXXX
658	XXXX
	698
	XXXX

698	
	XXXX
698	XXXX
	648
	XXXX

ENF. DÜZ. İLİŞKİN ÖNEMLİ ÖZELGELER I

Sat-kirala-geri al sözleşmesi kapsamında tekrar iktisap edilen gayrimenkulün enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak **düzeltilmeye esas tarihi** ile 5520 sayılı Kanunun (5/1-j) maddesi kapsamında bilançonun pasifinde oluşturulan **fon hesabının enflasyon düzeltmesine tabi tutulup tutulmayacağı** hk (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı – 27.05.2024- 11395140-105[VUK-3-2836]-696025):

- ✓ 1- **Düzeltilmeye esas tarih** olarak, fabrika binasının sat-kirala-geri al sözleşmesi kapsamında kiralama işleminin deftere kayıt tarihi (213 sayılı Kanunun mükerrer 290 inci maddesi kapsamında kullanma hakkının **"260- Haklar" hesabına kayıt edildiği tarih**) dikkate alınacaktır.
- ✓ 2- 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (1/j) bendi uyarınca bilançonun pasifinde oluşturulan fon hesabının, 555 Sıra No.lu VUK. Genel Tebliğinin 16. maddesinin (1) numaralı fıkrasında da belirtildiği üzere, **enflasyon düzeltmesine tabi tutulması ve bilançoda düzeltilmiş değeriyle yer alması gerekmektedir.**

ENF. DÜZ. İLİŞKİN ÖNEMLİ ÖZELGELER II

7326 ve 7440 sayılı Kanunlar kapsamında **296 no.lu geçici hesapta izlenen tutarların enflasyon düzeltmesine tabi tutulup tutulmayacağı** hk.(İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı-13.05.2024-E-67854564-105[1741-9425]-273165):

7326 ve 7440 sayılı Kanunların mezkûr fıkralarının uygulamasına ilişkin olarak, bahse konu Tebliğlerde yapılan açıklamalar çerçevesinde oluşturulan “296 Geçici Hesap”ın, VUK. mükerrer 298/A fıkrası uygulamasında **“parasal kıymet”** olarak kabul edilmesi ve 2023 hesap dönemi sonu ile izleyen dönem sonlarına ilişkin enflasyon düzeltmelerinde, düzeltmeye tabi tutulmaması gerekmektedir.

ENF. DÜZ. İLİŞKİN ÖNEMLİ ÖZELGELER III

Yapılmakta olan yatırımlar hesabından özel maliyet hesabına aktarılan tutarlarda reel olmayan finansman maliyeti ayrıştırması yapıp yapılmayacağı hk. (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı – 13.05.2024- E-11395140-105[VUK-3-2657]-618503):

“Maddi Olmayan Duran Varlıklar” hesap grubu dahilinde “264- Özel Maliyetler” hesabında izlenmesi gereken her bir kesim yatırıma ilişkin enflasyon düzeltmesi kapsamında, düzeltmeye esas tutarın tespitinde reel olmayan finansman maliyeti ayrıştırması yapılmaması gerekmektedir.

✓ **"102- BANKALAR" hesabında takip edilen altın mevduatının enflasyon düzeltmesine tabi tutulur mu?**

Bu hüküm ve açıklamalara göre, "102-Bankalar" hesabında takip edilmekle beraber, bankada depo hesabında fiziki olarak bulundurulanan altının nitelik itibarıyla parasal kıymet olarak değerlendirilmesi mümkün olmadığından söz konusu altının da enflasyon düzeltmesine tâbi tutulması gerekmektedir.

Özelge S.11395140-105 [Mük. 298-2012/VUK-1- . . .]-1317 T. 23.8.2013

✓ Geçmiş yıl zararları içerisinde yer alan kıdem tazminatı karşılıkları!

Geçmiş yıllar kar veya zararının enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sırasında, **bu kar veya zararı oluşturan unsurlar açısından mevzuatta hiçbir ayrıma yer verilmemiştir.**

Dolayısıyla, geçmiş yıllar zararının enflasyon düzeltmesine tabi tutulması sırasında, bu zararı oluşturan unsurlardan biri olan kıdem tazminatı karşılıklarının da hiçbir ayrıma tabi tutulmadan endekslemeye tabi tutulması ve çıkan farkın sonuç hesaplarına intikal ettirilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır. (Danıştay 4. Daire 2006/4329 E.2008/6236 K.)

✓ **Birleşme yoluyla devir işleminden kaynaklanan birleşme priminin enflasyon düzeltmesine karşısındaki durumu!**

"Birleşme Primi" **niteliği itibariyle emisyon primi** mahiyetinde olup, bu haliyle kurumlar vergisine tabi olmamakta ve öz sermayenin bir unsuru olarak değerlendirilmektedir.

Zira, birleşmenin, birleşilen kurum açısından bir sermaye artırımını sonucunu doğurduğu ve bu yönüyle, artırılan sermaye tutarından daha fazla tutarda mal varlığının devralınması suretiyle ortaya çıkan birleşme priminin de öz sermayenin bir unsuru olduğu anlaşılmaktadır. (4. Daire 2007/3586 E.2008/1613 K.)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

CUMHURİYETİMİZ

SÜRGE M

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞTİRME EĞİTİM MERKEZİ

Teşekkürler

Bu eğitim materyali TÜRMOB - SÜRGE M mülkiyetinde olup; dağıtılması ve TÜRMOB - SÜRGE M dışı eğitimlerde kullanılması yasaktır.

12.02.2025

TÜRMOB SÜREKLİ MESLEKİ GELİŞTİRME EĞİTİM MERKEZİ